

מנגו - התרשמות כלכלית וכללית ממחקרי המדען הראשי

ד"ר גלעד אקסלרד
היועץ הכלכלי של המדען הראשי,
משרד החקלאות ופיתוח הכפר

על מה נדבר היום?

1. רקע
2. ממצאים
3. המנגו בישראל: כללי ויצוא
4. המנגו בעולם
5. חומר למחשבה

1. רקע

- בדיקה כלכלית של תרומת מחקרי המדען הראשי לענף המנגו
- נבחנו 14 מחקרים (2005-2015)
- פגישות עם מדריכי שה"מ
- נערכו סיורים
- שיחות/ פגישות
- תחשיבים
- מדיה

11.6.18

זהירות: מוכרים לכם מנגו בוסר

עוקץ המנגו: מועצת הצמחים מזהירה צרכנים מרכישת מנגו בוסר מסוג "שלי", הנמכר בימים אלה ברשתות שיווק רבות, בשווקים ואצל ירקנים. הסיבה: הפרי עדיין לא בשל ולכן לא טוב ולא טעים למאכל.

4.9.19

בגלל החורף הקר: יבול המנגו הישראלי ירד במחצית

נפתחה עונת המנגו, אחד הגידולים הרווחיים מישראל • הבשלת הזן הפופולרי "מאיה" נפגעה ממזג האוויר

גלובס

22.8.17

חשש לעצירת יצוא תוצרת חקלאית טרייה מישראל לאירופה

עש התפוח המדומה

NEWS וואלה

26.6.17

הסופר פוד הקיצי שמונע מחלות ומשפר את חילוף החומרים

8 יתרונות בריאותיים באחד הפירות הכי יפים שיש:

- למערכת העיכול ולחילוף החומרים
- להורדת רמות הכולסטרול בדם
- להגנה מפני גידולים סרטניים
- חיזוק מערכת החיסון
- לבריאות ולתפקוד הראיה
- למראה העור והשיער
- לשיפור הזיכרון
- למניעת מחלות לב וכלי דם

2. ממצאים

- המחקרים במימון המדען הראשי סייעו להתפתחות ענף המנגו.
- בשנת 2016 החל יישום משמעותי של המחקרים שנבדקו בעבודה זו. בעיקר, הקטנת הפחתים לאחר הקטיף.
- ב- 2018, החסכון בפחת מוערך בכ- 2,500 טון בערך של כ-8.2 מלש"ח.
- פותח פרוטוקול לטיפול במחלת עיוות התפוח.
- על כל שקל שהושקע במחקר, התקבלה תרומה של 1.32 ש"ח
- 35% יישום
- התרומה הכלכלית צפויה לעלות בשנים הקרובות (המשך יישום, זנים חדשים, ומחקרים).

3. המנגו בישראל

נתונים כלליים

שטח גידול המנגו, 2010-2018, אלפי דונם

• ענף בצמיחה – 46% ב- 8 שנים.

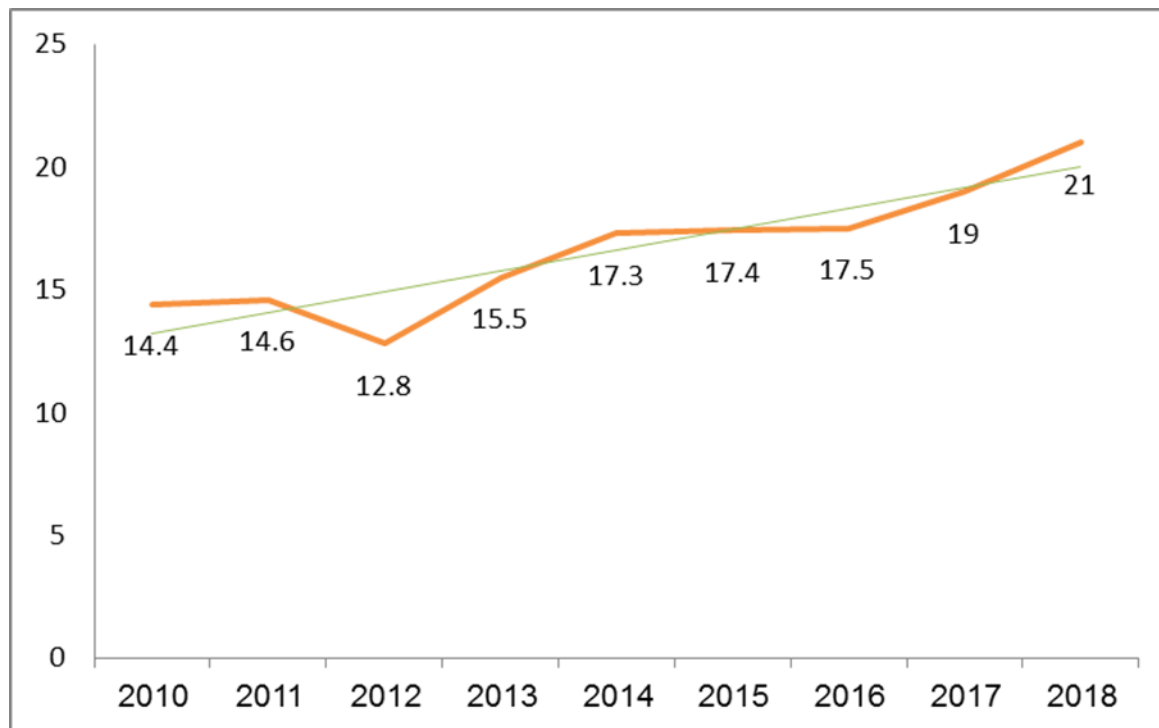
• תחלופת זנים

גבוהה יחסית

• סובב כנרת ועמק

בית שאן

• אומדן

מקור: הלמ"ס "לוח 19.2 שטחי גידול חקלאיים", שנים שונות ו"ענף המנגו תמונת מצב – 2019", עלון הנוטע.

בשנים האחרונות יש ביקוש לכל השתילים המיוצרים במשתלות

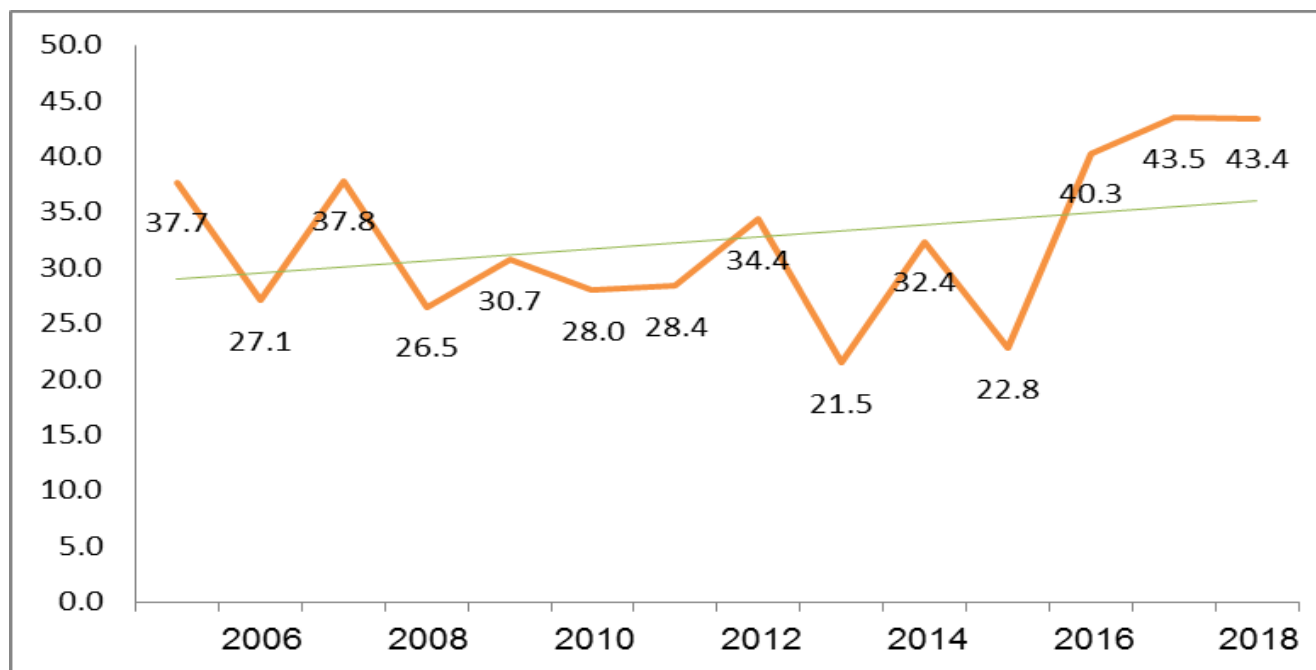
תפוקות 2005-2018 – אלפי טון

- צמיחה מתונה (15%)
- תפוקה ממוצעת לדונם: 'מאיה' 2.8 טון/דונם 'קיט' ו- 'שלי' 4

טון/דונם.

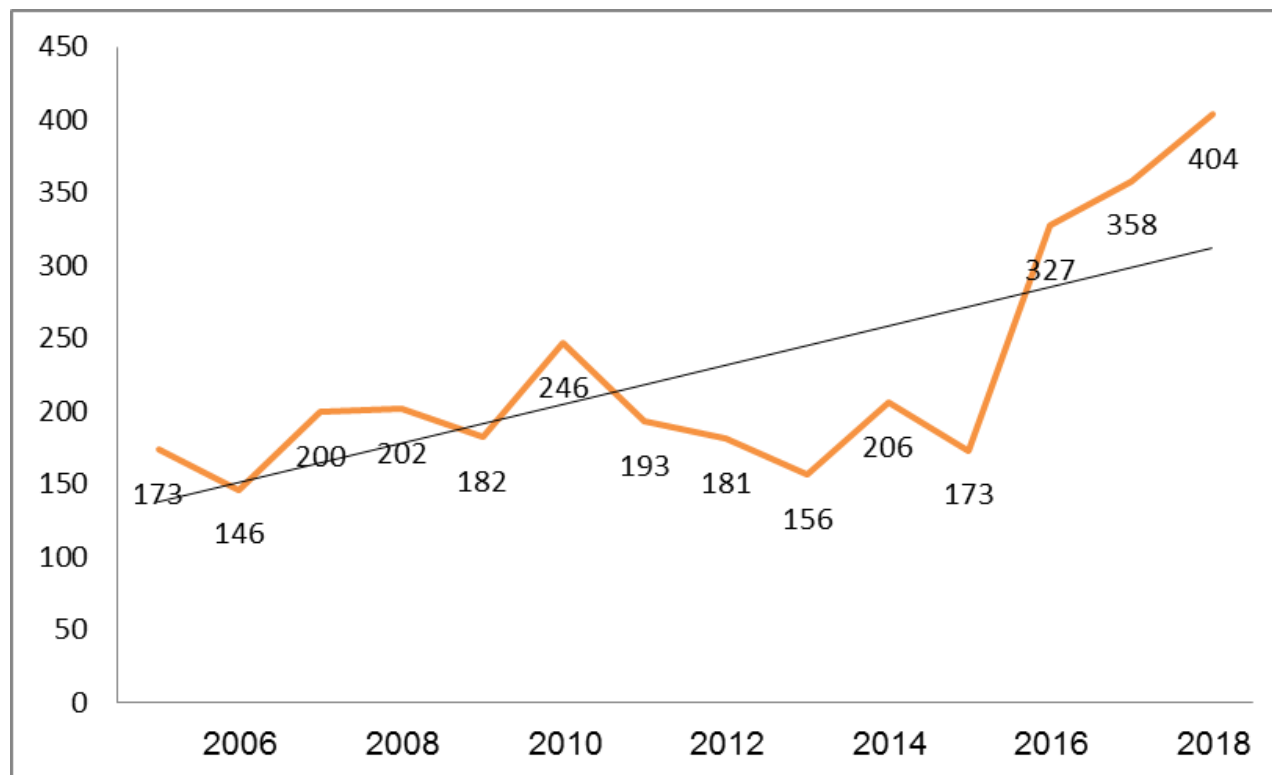

עד 6 טון
(מהשטח...)

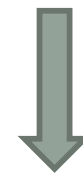
מקור: למ"ס "לוח 5. שיווק פירות נבחרים", שנים שונות, ו"לוח 19.17 תפוקה חקלאית לפי ענף ומוצר" שנים שונות.

ערך המנגו המיוצר, 2005-2018, מלש"ח

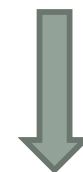
מקור: למ"ס "לוח 5. שיווק פירות נבחרים", שנים שונות, "לוח 5. תפוקה חקלאית לפי ייעוד", "לוח 19.17 תפוקה חקלאית לפי ענף ומוצר" שנים שונות ו"מגמות בענף המטעים ובחקלאות ישראל, 2020"

• צמיחה 133%
לעומת 15%
בתפוקות

ענף בהתייעלות

מחיר בעליה

ענף ריווחי

כסף...

• תחשיבי שה"מ (אל"ש/דונם):

זן	הכנסה	רווח	באחוזים
מאיה	9.2	2.8	30%
קיט	11.4	5.6	49%
שלי	13.2	7.2	55%

• מהשטח:

הכנסות: 10-17 אל"ש/דונם
רווח: 4-6 אל"ש/דונם (23%-60%)

אפשר לחיות מ- 60-80 דונם...

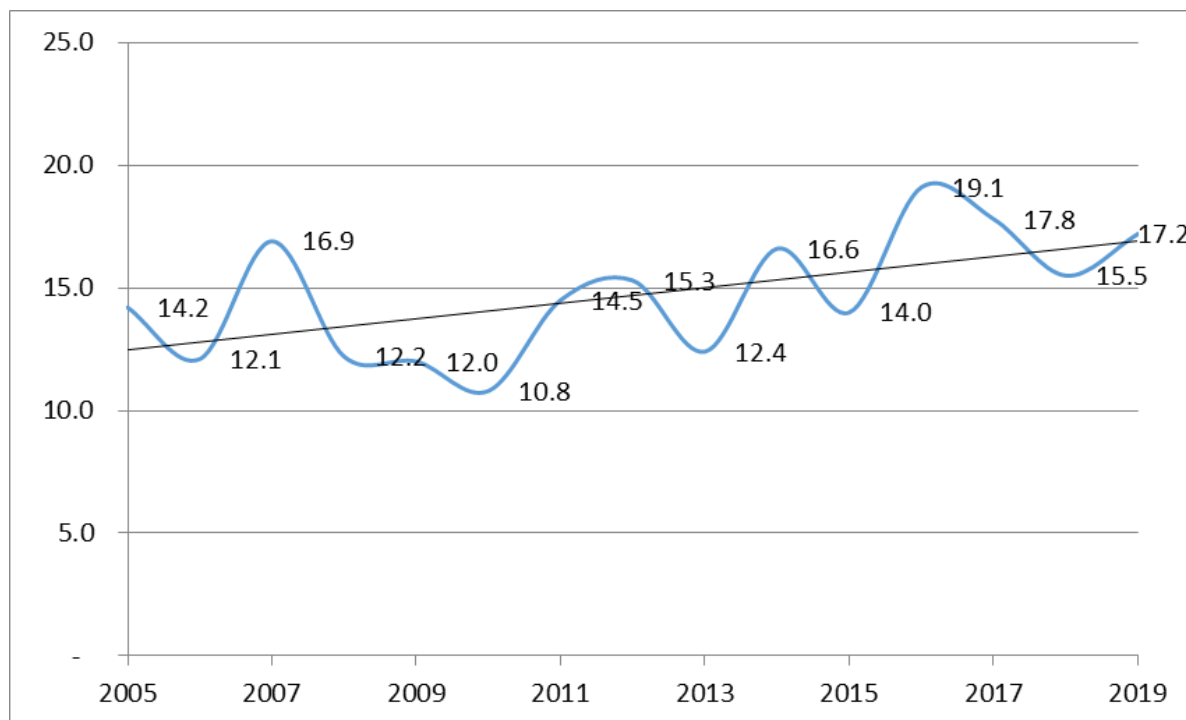

נתוני יצוא

יצוא מנגו 2005-2019 – אלפי טון

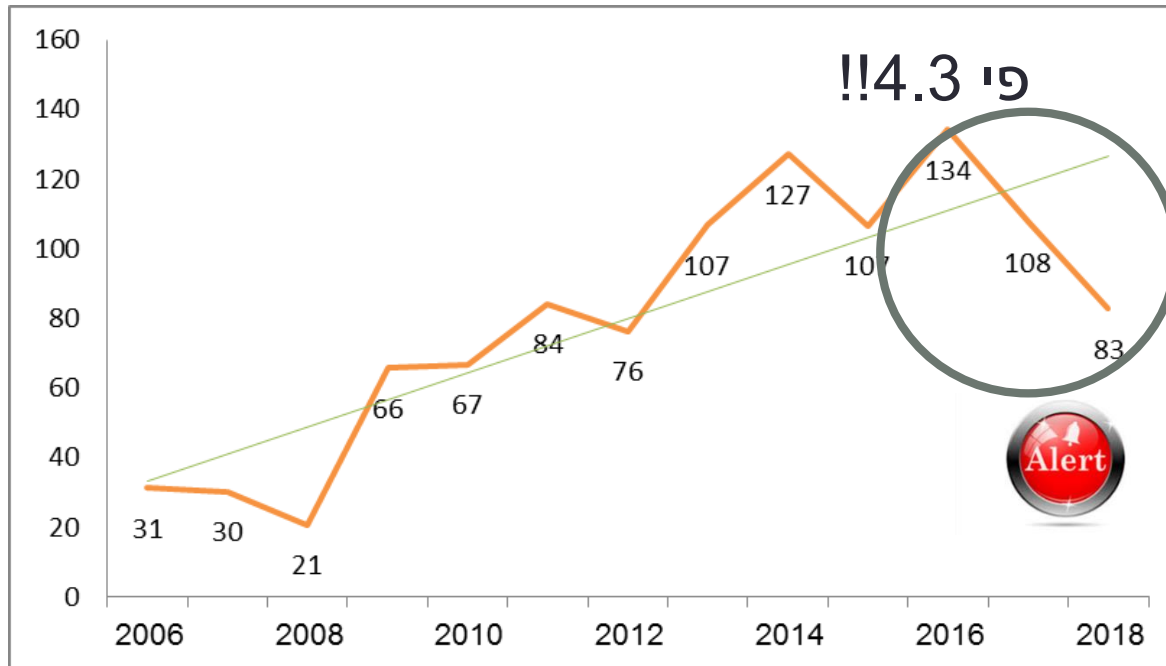

מקור: השירותים להגה"צ ולביקורת, משרד החקלאות.

- צמיחה 21%
- תנודתיות
- שע"ח
- ביקושים
- נזקי טבע (קרה)
- מזיקים (ירדן)

ערך המנגו המיוצא 2006-2018, מלש"ח

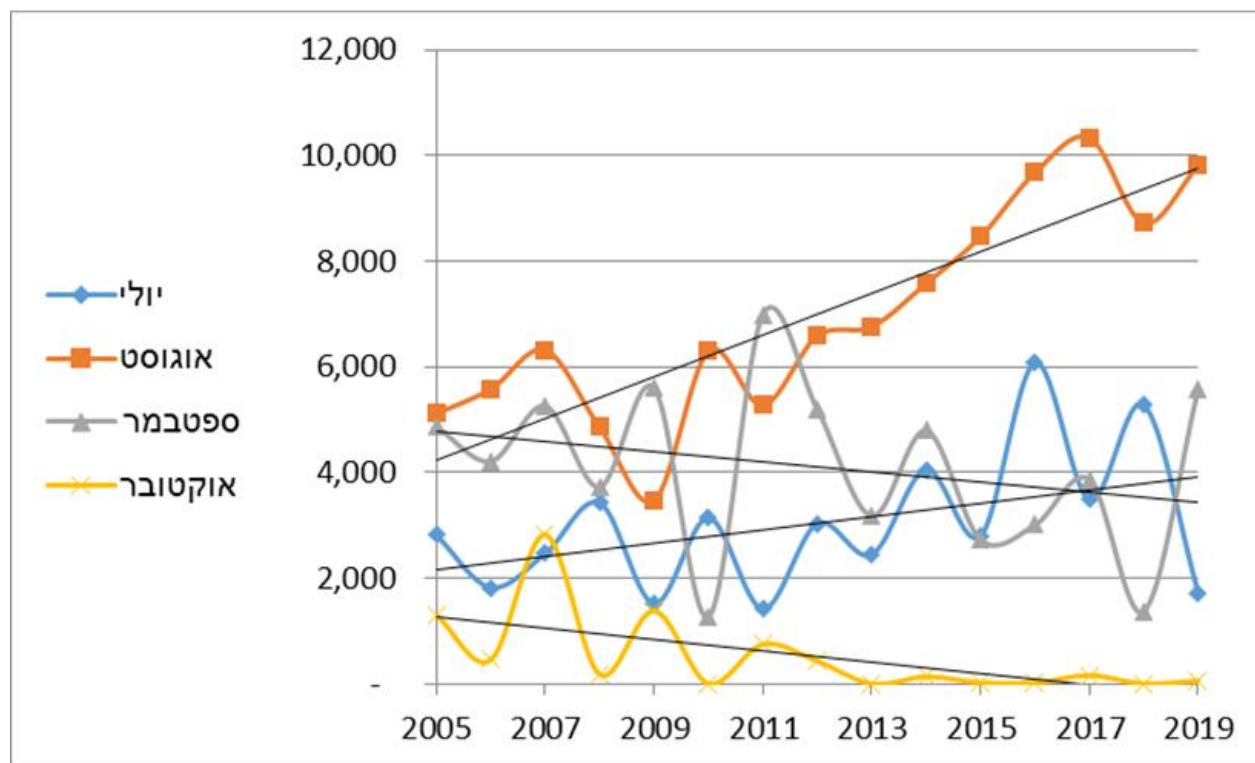

מקור: "לוח 10. יצוא מוצרים חקלאיים נבחרים – ערכים", שנים שונות, הלמ"ס.

- עלייה פי 2.7
- תרומה לטון
- שע"ח
- שינוי תמהיל מכירות

יצוא לפי חודשים 2005-2019, טון

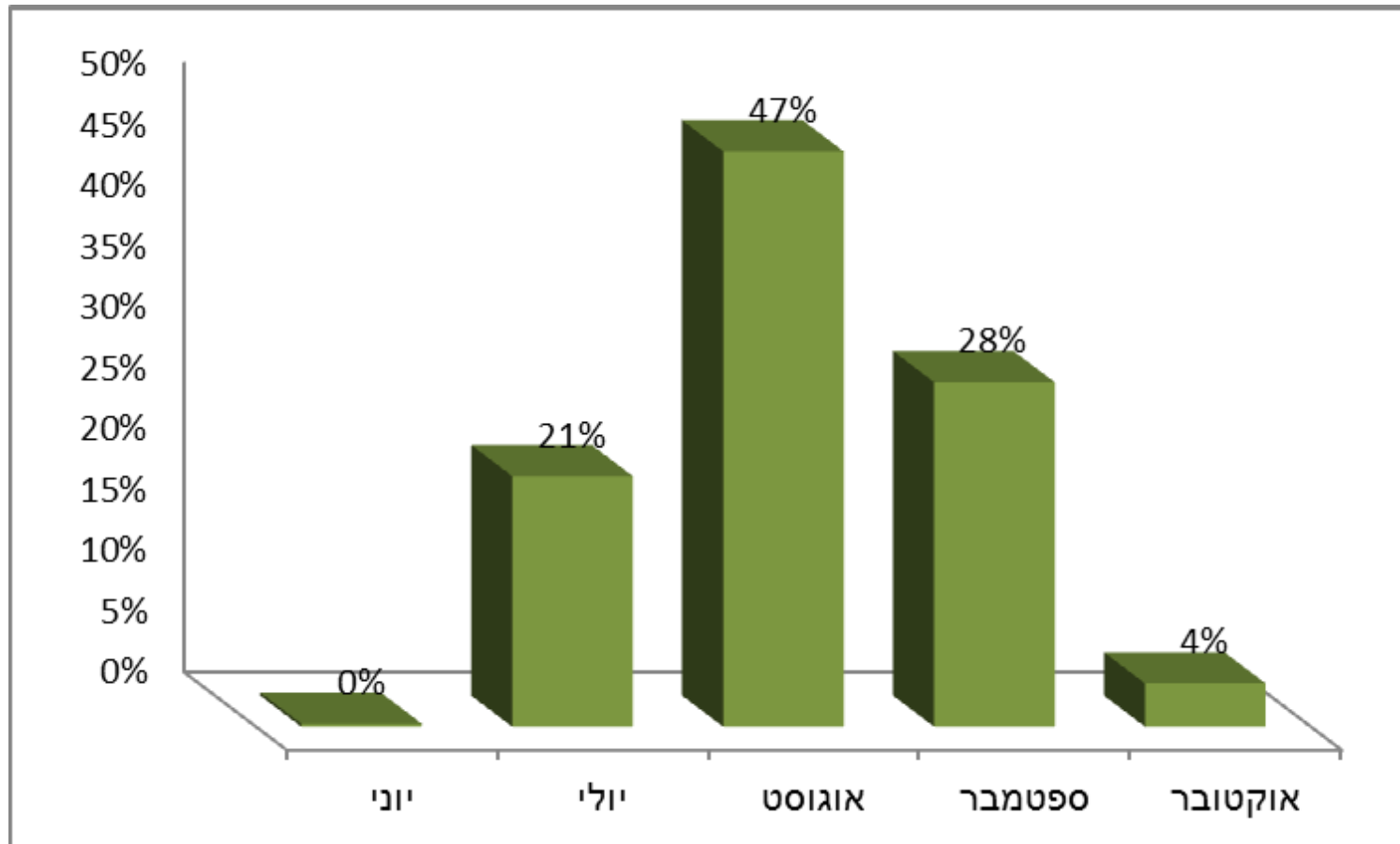
- יולי – אוגוסט
- ספט' – אוק'

מקור: השירותים להגה"צ ולביקורת, משרד החקלאות.

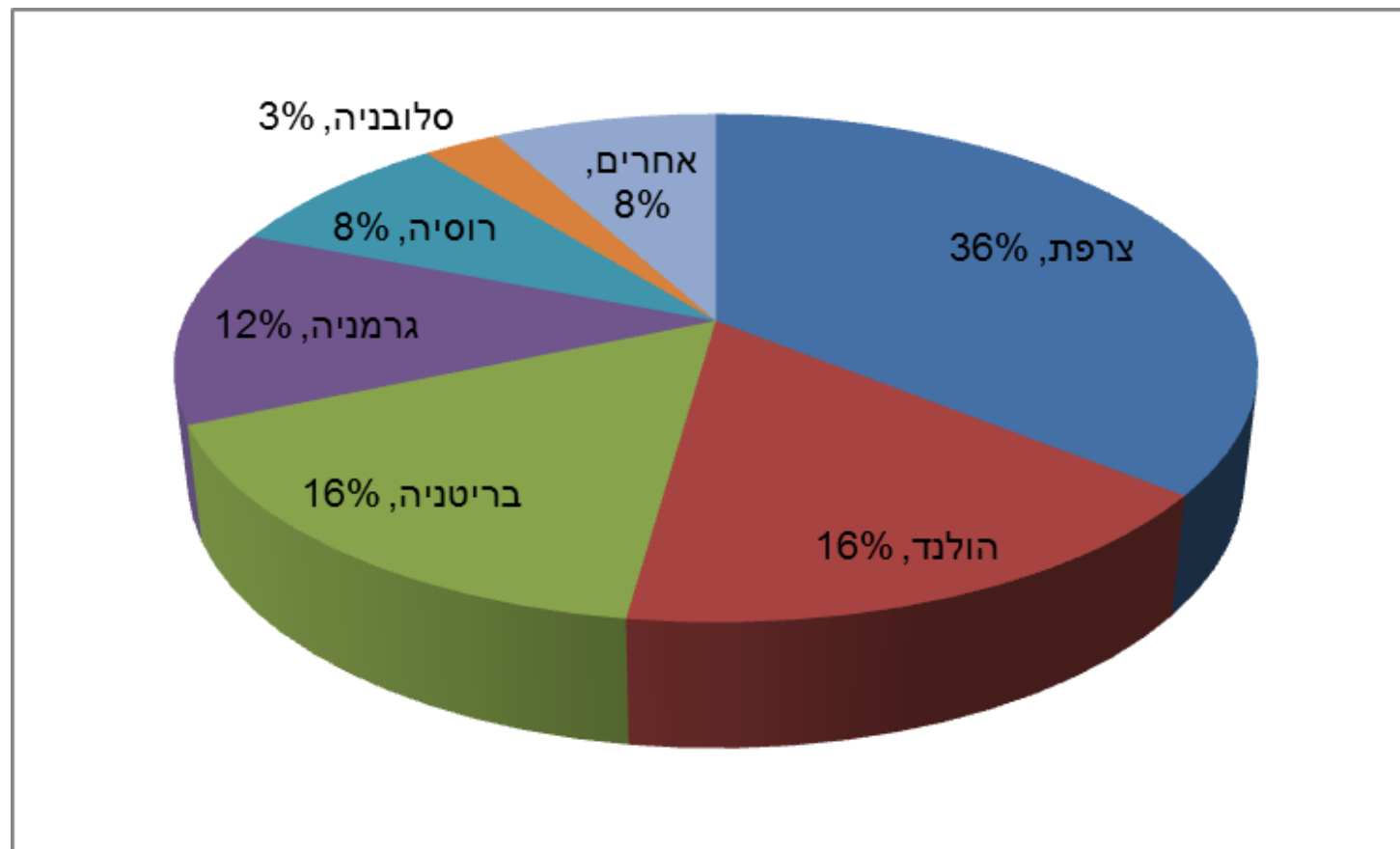
• אוקטובר הולך ונעלם....

התפלגות כמות הצעות פתיחה לזמן, 2019-2005

מקור: נתונים שהתקבלו מגב' אלינה פוחיל, מרכזת בכירה איכות, נתונים ומידע, השירותים להגנת הצומח במשרד החקלאות ופיתוח הכפר.

התפלגות כמויות יצוא מישראל לפי מדינות, 2019

מקור: נתונים שהתקבלו מגב' אלינה פוחיל, מרכזת בכירה איכות, נתונים ומידע, השירותים להגנת הצומח במשרד החקלאות ופיתוח הכפר.

מגמות בולטות בייצוא מישראל (2018-2019)

איטליה -89% מ-5,129 טון (2009) ל-59 טון

ירדן מ-2,581 טון (2012) ל-0 טון

סלובניה -75% מ-1,900 טון ל-472 טון

בלגיה -74% ל-83 טון

עליה של 11%

UK +33% ל-2,736 טון

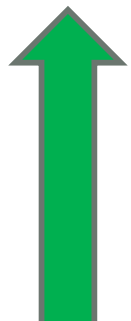
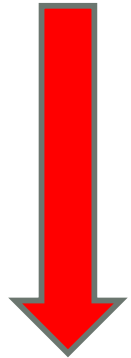
גרמניה +64% ל-2,136 טון

רוסיה +33% ל-1,428 טון

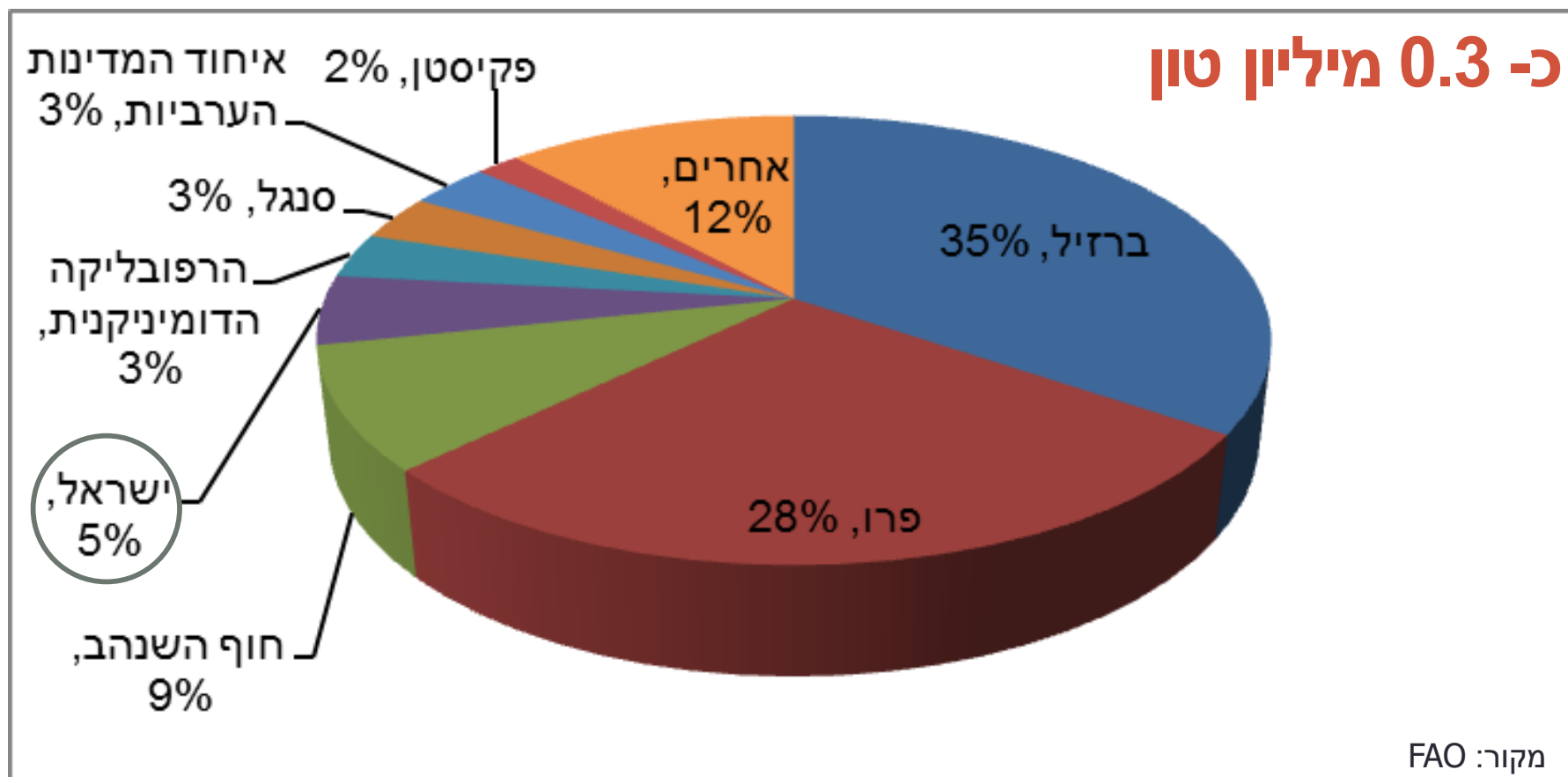
צרפת +12% ל-6,152 טון

פולין פי 12 ל-482 טון

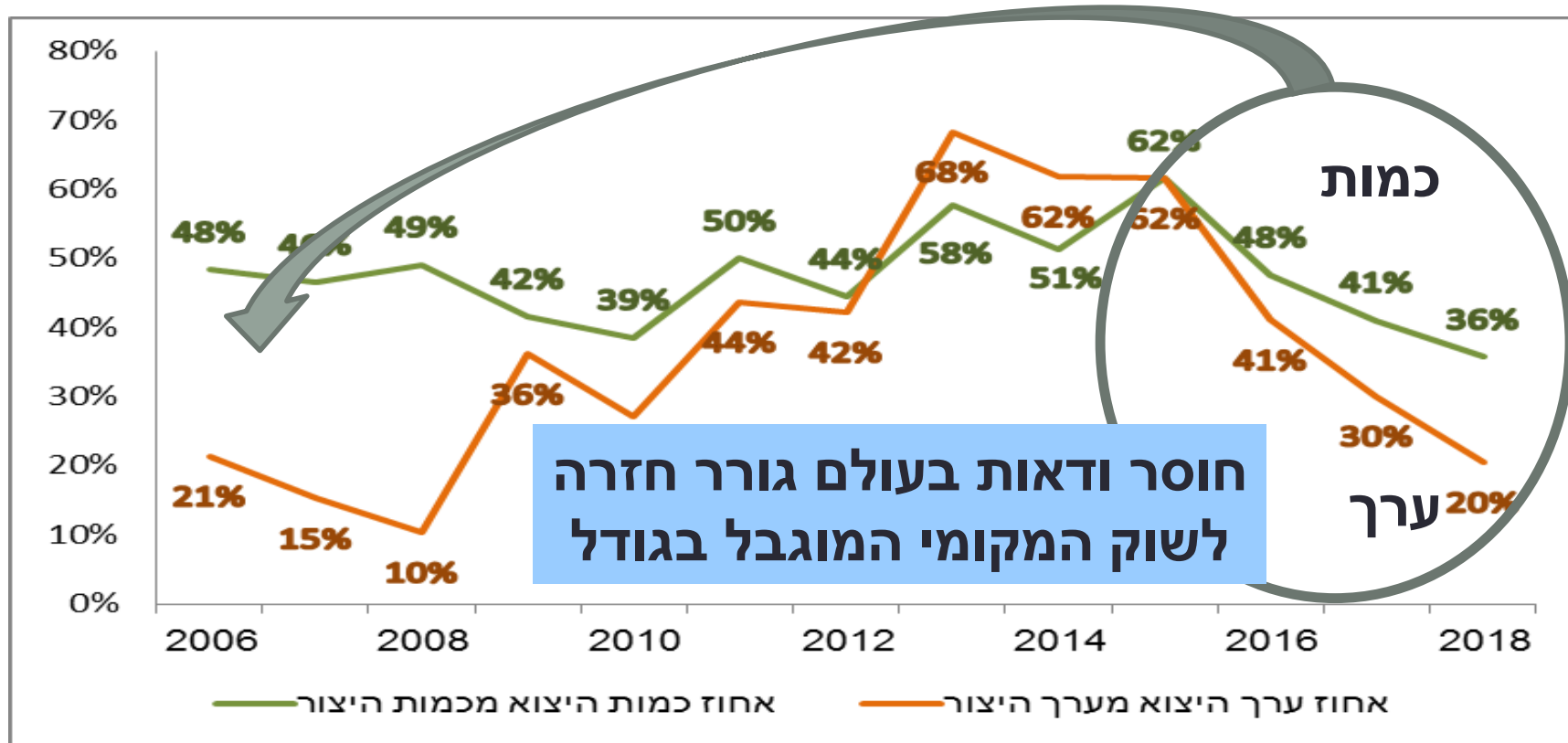
הולנד +15% ל-2,810 טון

יצואניות מנגו מובילות בעולם לאיחוד האירופי, 2017

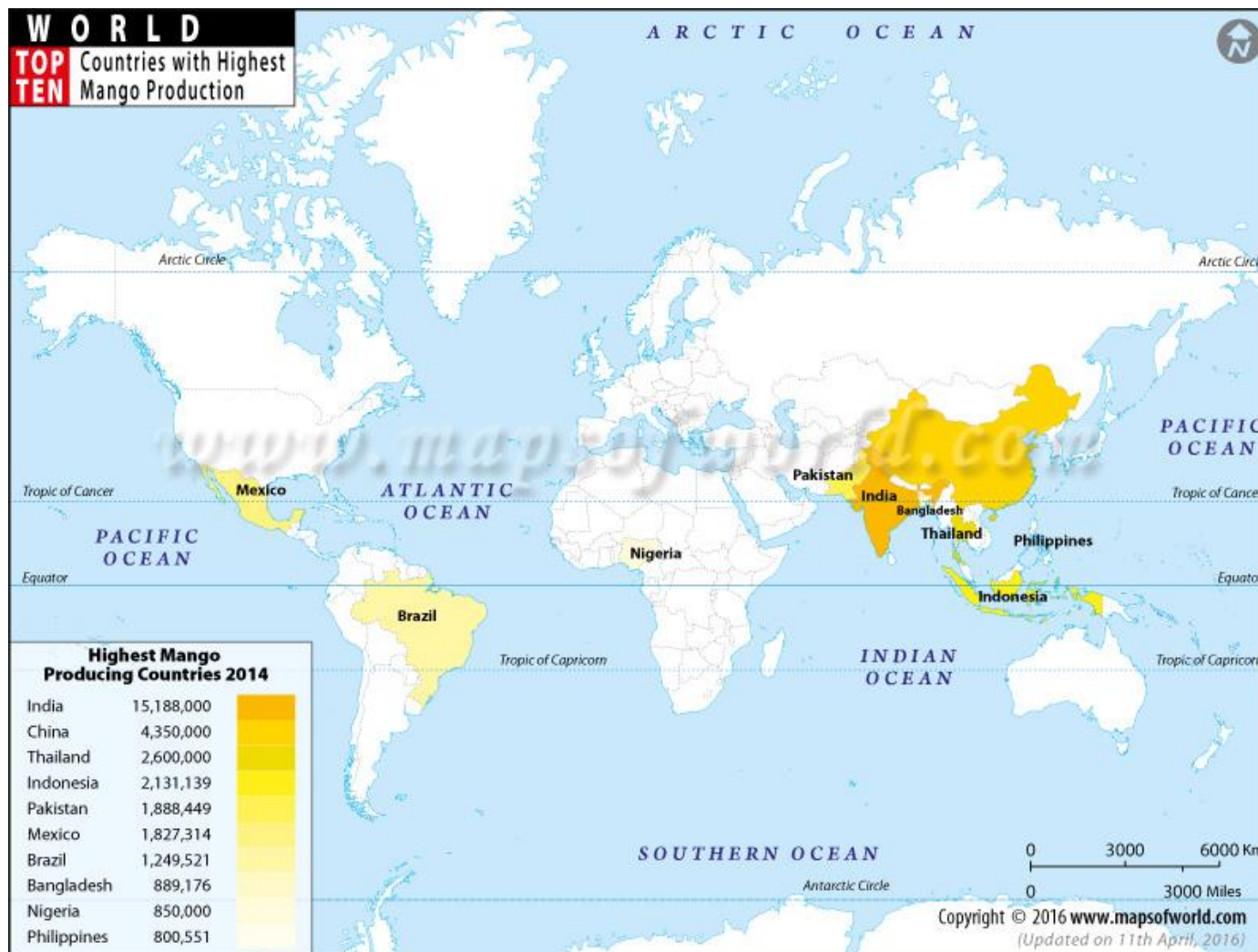
אחוז כמות וערך המנגו ליצוא, מסך היצור 2006-2018

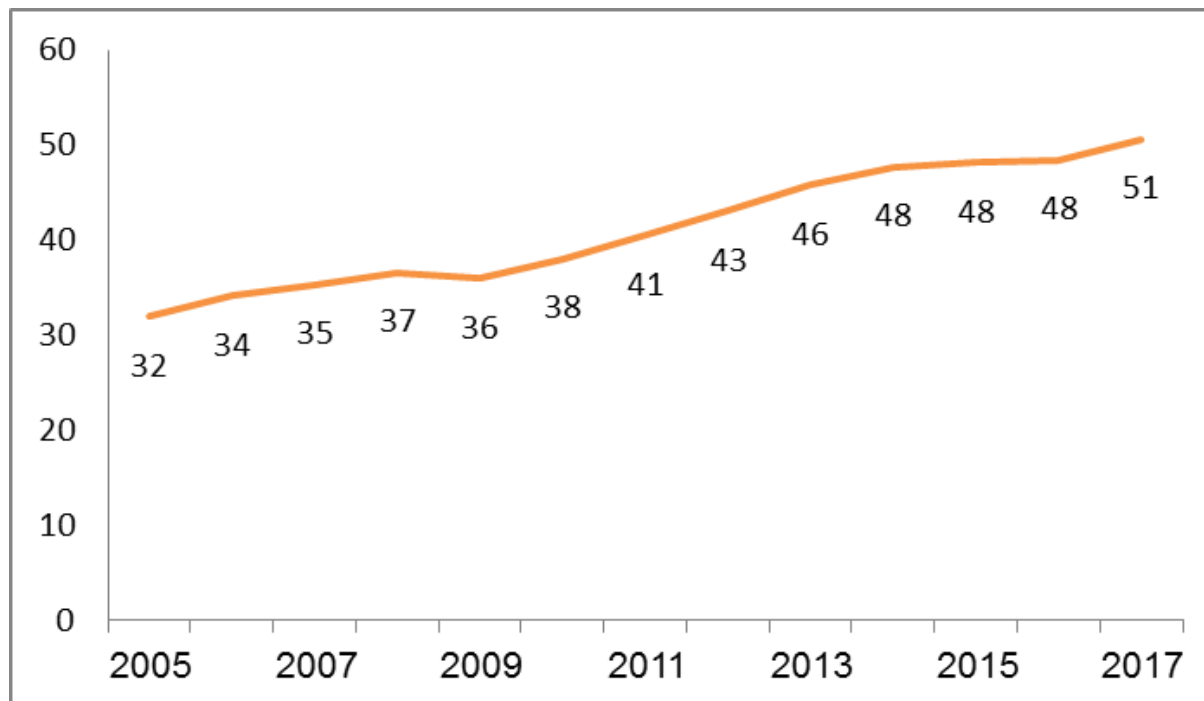
מקור: למ"ס. "לוח 5. שיווק פירות נבחרים", שנים שונות, "לוח 19.17 תפוקה חקלאית לפי ענף ומוצר" שנים שונות, "לוח 10. יצוא מוצרים חקלאיים נבחרים – ערכים", שנים שונות. "לוח 9. יצוא מוצרים חקלאיים נבחרים – כמויות", שנים שונות, "לוח 5. תפוקה חקלאית לפי ייעוד", ו"מגמות בענף המטעים ובחקלאות ישראל, 2020". נתוני אגף סחר חוץ של משרד החקלאות ופיתוח הכפר, ונתוני בנק ישראל על ערך הדולר הממוצע בשנים השונות.

4. המנגו בעולם

תפוקת המנגו בעולם במליוני טונות, 2005-2017

מקור: נתוני Factfish

- עלייה בתפוקה

59%

- עלייה בנטיעות

30%

(57 מיליון דונם)

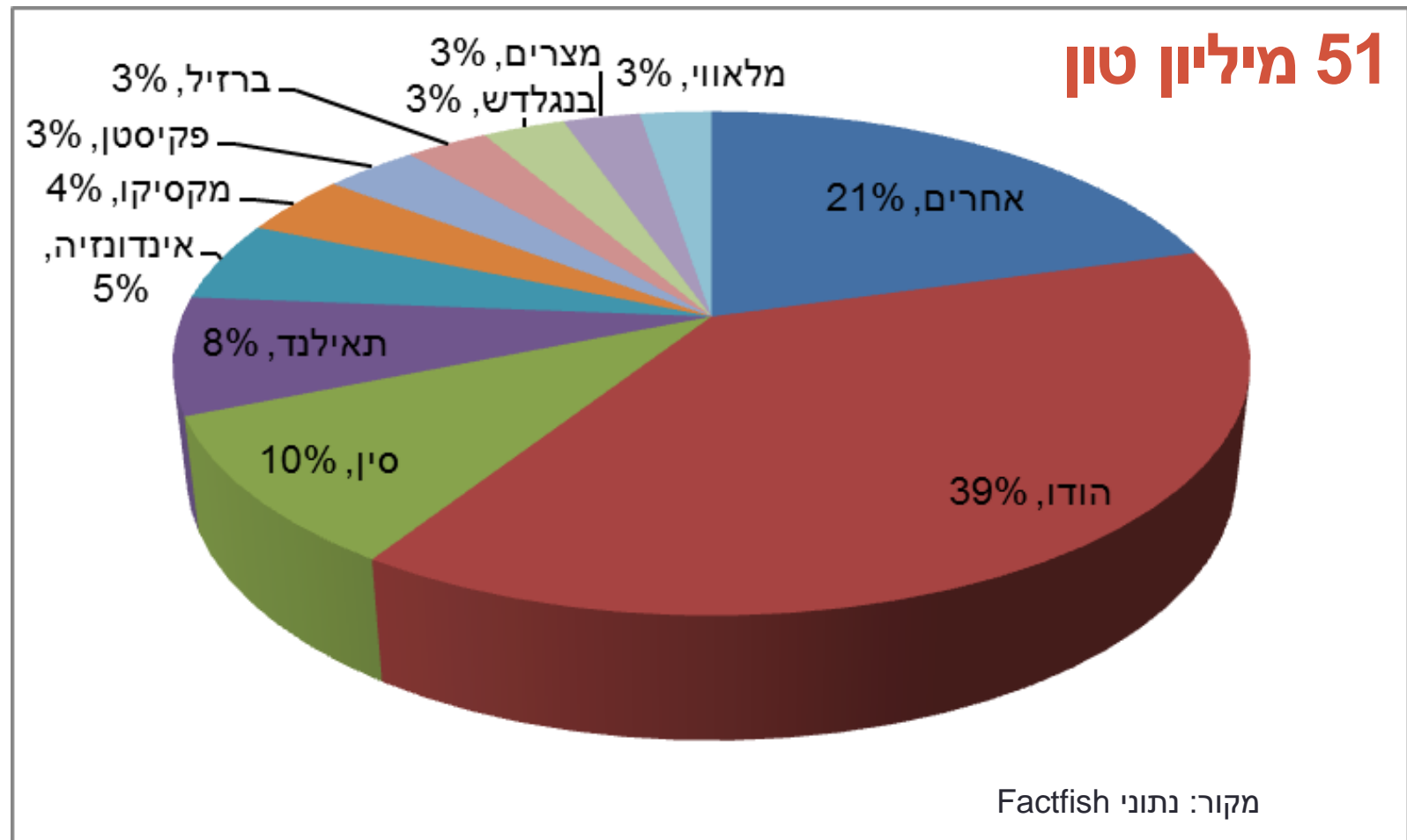

- עלייה בתחרות

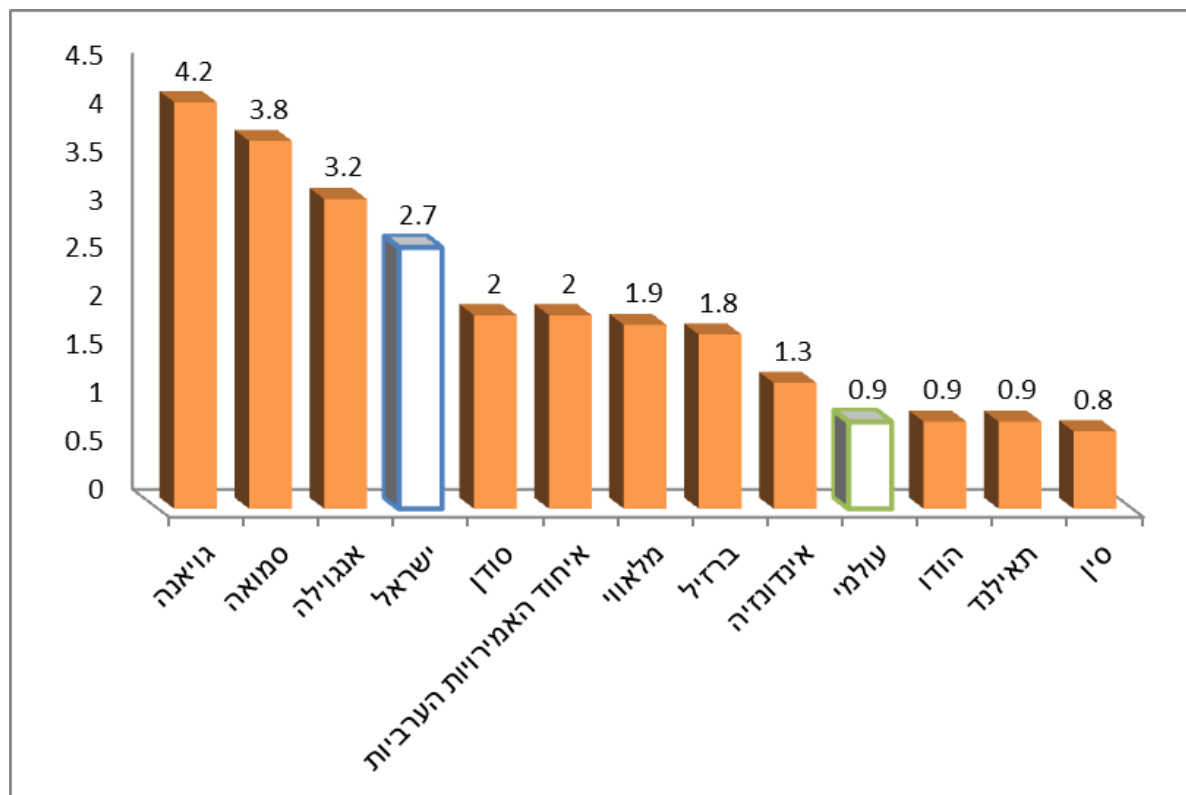
- התייעלות המתחרים

התפלגות תפוקת המנגו בעולם בשנת 2017

המדינות המובילות בעולם בייצור מנגו טון/לדונם, 2017

מקור: נתוני Factfish

פי 3 מהמוצע
העולמי!

מחקר

איכות

ישום

הדרכה

5. חומר למחשבה

צמצום על מוקדים:

- קטנת מספר הפירות העומה
- מעקב צפויים תהיה תיכונה
- קטנת מספר גלגלות
- הצטננות פתוחה/מת/מאוחרת
- קטנת מספר מוקדים וסיימו
- קטנת מספר יי מדף
- White Mango Scabs
- Bacterial black spot
- ...
- הדברה ידידותית לסביבה

סיכום: יחודיות המנגו הישראלי

איומים

- **מחלות** – בחינת אתר הריבוי הנוכחי
- **שערי מט"ח** – תנודתיות, חוסר ודאות
- **תחרות עולמית**
- **שוק מקומי** מוגבל בגודל
- **שינויי אקלים**
- **שיווק פרי בוסר**

גורמים להצלחה

- **איכות הפרי** – חקלאים, מחקר, הדרכה
- **תפוקה לדונם** – פי 3 מהממוצע העולמי!!
- **בתי האריזה** – מיתוג, פיתוח עסקי, בוטיק
- **עמידה בסטדנרטים בינלאומיים**

שתהיה לנו עונה ממוצעת: טובה יותר מהקודמת ופחות מהבאה...

תודה רבה על ההקשבה!
ד"ר גלעד אקסלרד

DGA.Projects@gmail.com

052-6966464